

PROTOKÓŁ ZE SPOTKANIA KONSULTACYJNEGO DOTYCZĄCEGO PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU MIASTA – OLSZTYN 2030+

II ETAP KONSULTACJI SPOŁECZNYCH SPOTKANIE OTWIERAJĄCE

- Termin:** 18 maja 2022 r. godz. 17.00-19.00
- Miejsce:** Centrum Techniki i Rozwoju Regionu *Muzeum Nowoczesności*,
budynek dawnej Zajezdni Trolejbusowej, Olsztyn ul. Knosały 3b
- Temat:** prezentacja projektu dokumentu pn. *Strategia Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*
- Cel debaty:** zebranie uwag do projektu *Strategii Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*
- Uczestnicy:**
- interesariusze strategii rozwoju gminy: mieszkańcy i mieszkanki Olsztyna, lokalni partnerzy społeczni i gospodarczy – 8 osób,
 - ekspert główny: dr hab. Wojciech Dziemianowicz, profesor Uniwersytetu Warszawskiego
 - Przewodnicząca Zespołu Koordynującego ds. opracowania *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+*: Ewa Monika Kaliszuk, I Zastępca Prezydenta Olsztyna
 - Członkowie Zespołu Koordynującego ds. opracowania *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+*:
 - Magdalena Binerowska – Dyrektor Wydziału Urbanistyki i Architektury,
 - Maria Borzym – Dyrektor Olsztyńskiego Parku Naukowo-Technologicznego,
 - Bartosz Kamiński – Pełnomocnik Prezydenta Olsztyna ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
 - Justyna Sarna-Pezowicz – Dyrektor Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich,
 - Bogusław Żmijewski - Pełnomocnik Prezydenta Olsztyna ds. Promocji, Kultury i Sportu,
 - radni Rady Miasta Olsztyna: Mirosław Arczak, Tomasz Głazewski.

Wprowadzenia dokonała Pani Prezydent Ewa Monika Kaliszuk, krótko nawiązując do prac wykonanych w roku 2021 i dziesięciu debat tematycznych oraz spotkań z młodzieżą zorganizowanych w ramach I etapu konsultacji społecznych, a także warsztatów (luty 2022 r.), których zwieńczeniem będzie doprowadzenie do przyjęcia w III kwartale 2022 r. przez Radę Miasta Olsztyna dokumentu pn. *Strategia Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*. Pani Prezydent podkreśliła, że wszystkie dotychczasowe spotkania, w tym z mieszkankami i mieszkańcami Olsztyna były niezwykle twórcze. Efektem propozycji, opinii i uwag zgłaszanych w trakcie I etapu konsultacji społecznych jest prezentowany od 04 maja 2022 r. na stronie www.konsultacje.olsztyn.eu projekt *Strategii Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+* (dalej: *Strategii*).

Pani Prezydent przedstawiła zebranych, członków Zespołu Koordynującego opracowanie *Strategii*, zaangażowanych w proces opracowania projektu *Strategii*, a także eksperta wiodącego dr. Wojciecha Dziemianowicza, profesora Uniwersytetu Warszawskiego, wspierającego merytorycznie i prowadzącego proces opracowania projektu *Strategii*. Przedstawiając harmonogram ośmiu spotkań konsultacyjnych zaplanowanych w ramach II etapu konsultacji społecznych projektu *Strategii*, Pani Prezydent zwróciła uwagę na hybrydową formułę tych spotkań. Pięć spotkań odbędzie się stacjonarnie, tj.:

- inaugurujące proces konsultacji – 18 maja 2022 r. godz. 17.00, miejsce: budynek dawnej Zajezdni Trolejbusowej, ul. Knosały 3b w Olsztynie,
- z seniorami – 19 maja 2022 r. godz. 12.00, miejsce: Urząd Miasta Olsztyna, sala nr 219,
- z przedstawicielami organizacji pozarządowych – 19 maja 2022 r. godz. 17.00, miejsce: Urząd Miasta Olsztyna, sala nr 219,
- z przedstawicielami olsztyńskich rad osiedli – 10 czerwca 2022 r., miejsce: Tartak Raphaelsohnów, ul. Knosały 3b w Olsztynie,

- kończące, podsumowujące II etap procesu konsultacji *Strategii* – 22 czerwca 2022 r., miejsce: budynek dawnej Zajezdni Trolejbusowej, ul. Knoszy 3b w Olsztynie, oraz trzech spotkań przeprowadzonych w formie online:

- z przedstawicielami środowisk biznesowych – 26 maja 2022 r.
- z olsztyńską młodzieżą – 27 maja 2022 r.,
- ze środowiskiem naukowym – 09 czerwca 2022 r. Wszystkie spotkania online odbędą z wykorzystaniem platformy MS Teams.

Pani Prezydent poinformowała, że zaproszenia na wyżej wymienione spotkania zostały wysłane do różnych środowisk, interesariuszy *Strategii*, których chcemy poprosić o opinię na temat projektu *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+*, i z którymi chcielibyśmy twórczo porozmawiać. Jednocześnie podkreśliła, że uczestniczyć w spotkaniach konsultacyjnych projektu *Strategii* może każda zainteresowana osoba. Pani Prezydent poinformowała zebranych, że wszystkie informacje dotyczące trwającego II etapu procesu konsultacji społecznych, w tym m.in. projekt *Strategii* i harmonogram spotkań, są dostępne na stronie www.konsultacje.olsztyn.eu.

Podsumowując, Pani Prezydent zwróciła uwagę, że priorytetem władz Olsztyna jest miasto rozwijające się w sposób zrównoważony, o rozwiniętych funkcjach metropolitalnych, konkurencyjne pod względem rynku pracy, turystycznym, ale co coraz bardziej istotne – tworzące atrakcyjne warunki życia i osiedlania się w Olsztynie nowych obywateli oraz przeciwdziałające odpływowi Olsztynian z naszego Miasta.

Strategia, jako dokument podejmuje zagadnienia społeczne, środowiskowe, gospodarcze, przestrzenne, ale przede wszystkim stawia na kapitał ludzki, na „człowieka w centrum”. Nie chodzi o to, by rozwój inwestycyjny Olsztyna zatrzymał się, jednakże – co wybrzmiało wielokrotnie w czasie debat strategicznych przeprowadzonych w roku 2021 - spojrzenie w stronę człowieka, zabezpieczenia jego potrzeb jest kierunkiem ważnym dla mieszkańców Olsztyna. Założono, że kierunek ten będzie realizowany, przesuwając punkt ciężkości rozwoju Olsztyna na obywatela naszego Miasta, zaprojektowania miasta, w którym wszyscy będziemy się dobrze czuli.

W trakcie dalszego trwania spotkania ekspert wiodący prof. dr Wojciech Dziemianowicz przedstawił wstępne założenia projektu *Strategii*. Podkreślił wysoki poziom uspołecznienia procesu opracowania projektu *Strategii*, wskazując, że człowiek - jego potrzeby i aspiracje - jest w centrum zainteresowania władz miasta, a budowanie więzi społecznych jest niezwykle istotne dla rozwoju Olsztyna. Ponadto Strategia została przygotowana zgodnie z obowiązującymi przepisami, na trudne czasy, jest wymagająca, odważna, krótka.

Profesor Dziemianowicz wskazał, że *Strategia Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+* jest instrumentem realizacji polityki lokalnej, służącym mobilizacji zasobów wewnętrznych i zewnętrznych na rzecz rozwoju miasta, włączającym mieszkańców w proces współzarządzania oraz pozwalającym osiągnąć zakładane przez wspólnotę samorządową cele rozwoju. Przedstawiając zebrany wizję Olsztyna, zwrócił uwagę, że wypracowano ją na podstawie wniosków, propozycji wniesionych w trakcie trwania debat strategicznych I etapu konsultacji społecznych:

W 2030 roku, My Obywatele Olsztyna jesteśmy w pełni przekonani, że ostatnie siedem lat wykorzystaliśmy na wzmacnianie naszej wspólnoty, realizowaliśmy nasze pasje i aspiracje, staliśmy się społecznością odważnie myślącą o roku 2040!

Rozwijając założenia stojące u podstaw tak sformułowanej wizji, ekspert wyjaśnił, że: **My Obywatele** – to wszystkie grupy społeczne, niezależnie... seniorzy, młodzi, dorośli, dzieci... Olsztyn jest naszym domem

...wykorzystamy siedem lat – Strategia będzie impulsem do skuteczniejszego działania...

...wzmocnimy wspólnotę – w Olsztynie każdy będzie czuł się dobrze...

...zrealizujemy pasje i aspiracje – osobiste, rodzinne, grupowe, organizacyjne

...będziemy odważnie myśleć o przyszłości – kompetencje, kwalifikacje, nowoczesne miasto z rozwiniętymi funkcjami metropolitalnymi, bezpieczeństwo.

Projekt *Strategii* zakłada, że wizja Olsztyna 2030+ realizowana będzie poprzez określony model trzech zasadniczych kierunków działań, który jest powtarzalny w każdym z celów operacyjnych:

- obywatel – działania ukierunkowane na indywidualnego obywatela miasta, ewentualnie grupy mieszkańców,
- organizacje – działania wspierające organizacje (instytucje, jak i grupy społeczne funkcjonujące w sposób zorganizowany),
- przestrzeń – działania przekształcające przestrzeń Olsztyna zgodnie z założeniami planowania zintegrowanego.

W dalszej części spotkania profesor Dziemianowicz podkreślił, że w projekcie *Strategii* przyjęto zasadę dwóch poziomów zarządzania strategicznego: strategiczny oraz wdrożeniowy. Ekspert przedstawił układ celów strategicznych i celów operacyjnych, wskazując również kierunki działań jakie przewidywane są do realizacji poszczególnych celów. W dokumencie wyznaczono niżej wymienione trzy cele strategiczne oraz dwanaście celów operacyjnych. Cele te mają wymiar horyzontalny, wzajemnie współzależny od siebie.

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunek działań
Olsztyn wrażliwy	<i>Olsztyn empatyczny</i>	✓ wsparcie osób ze specjalnymi potrzebami oraz wzmacnianie włączających relacji z tymi obywatelami miasta, ✓ inicjatywy wspierające seniorów, ✓ wsparcie tych, którzy nie mogą poradzić sobie z różnymi trudnymi sytuacjami życiowymi, jak np. osoby znajdujące się w kryzysie bezdomności, dzieci z chorobami i problemami psychicznymi, ✓ inicjatywy ukierunkowane na rodziny potrzebujące wsparcia, ✓ rozwój ekonomii społecznej,
	<i>Olsztyn bezpieczny</i>	✓ adaptacja do zmian klimatu, która będzie realizowana zgodnie z przyjętym w mieście planem adaptacji, ✓ gospodarka obiegu zamkniętego, ✓ jakość powietrza oraz czystość wód powierzchniowych, ✓ wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców, ✓ bezpieczeństwo publiczne, w zakresie zwalczania zachowań patologicznych i obciążonych zagrożeniem dla zdrowia mieszkańców, a także podnoszenie komfortu życia wynikającego z poczucia bezpieczeństwa, zarówno w przestrzeni publicznej, jak i w miejscu zamieszkania,
	<i>Olsztyn tolerancyjny</i>	✓ poprawa warunków dla zrozumienia i wzrostu akceptacji różnorodności kulturowej, wyznaniowej i odmiennych poglądów, ✓ wspierania działań antydyskryminacyjnych oraz zapobiegania negatywnym zjawiskom społecznym związanych z dyskryminacją we wszelkich aspektach życia mieszkańców, ✓ edukacja w zakresie wielokulturowości miasta i regionu,
	<i>Olsztyn świadomy</i>	✓ wzmacnianie tożsamości lokalnej i lokalnego patriotyzmu oraz podnoszenie świadomości historycznej, ✓ generowanie, przekazywanie i promocja wiedzy (poza systemem edukacji) podnoszącej świadomość mieszkańców miasta na temat ważnych zagadnień rozwojowych (kultura i wielokulturowość, środowisko, technologie i aktualne trendy rozwojowe), ✓ ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego,

		✓ promowanie wybitnych walorów przyrodniczych a także potencjału gospodarczego i rozwojowego miasta,
Olsztyn otwarty	<i>Olsztyn kompetentny</i>	✓ wzmacnianie kompetencji zawodowych i społecznych, w tym kulturowych w kontekście obecnych i przyszłych rynków pracy oraz wyzwań cywilizacyjnych, ✓ wzmacnianie roli szkół, uczelni wyższych i innych organizacji podnoszących kompetencje mieszkańców miasta, ✓ wzmacnianie funkcji akademickiej Olsztyna, ✓ poprawa polityki oświatowej i jakości prac szkół, ✓ oferta edukacyjna, w tym rozwój dziedzin zgodnych z potrzebami i trendami rynkowymi, ✓ rozwój społeczeństwa informacyjnego,
	<i>Olsztyn inspirujący</i>	✓ kultura i zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w tworzeniu i wspieraniu kultury, ✓ pobudzanie działalności kreatywnej, wychodzącej poza standardowe rozwiązania, ✓ działania pilotażowe w różnych sferach funkcjonowania miasta, ✓ promocja osiągnięć wspólnoty samorządowej oraz mieszkańców Olsztyna, ✓ budowanie sieci współpracy,
	<i>Olsztyn zapraszający</i>	✓ wzrost jakości promocji miasta i szeroko rozumianego public relations, ✓ wzmacnianie jakości oferty inwestycyjnej Olsztyna, uwzględniającej również elementy jakości życia, ✓ rozwój oferty mieszkaniowej, ✓ podnoszenie jakości oferty wypoczynkowej (również w kontekście atrakcji turystycznych), ✓ podnoszenie jakości oferty dydaktycznej (uczelnie),
	<i>Olsztyn dostępny</i>	✓ stworzenie efektywnego systemu realizacji podróży w mieście, uwzględniającego również Miejski Obszar Funkcjonalny Olsztyna, ✓ poprawa dostępności komunikacyjnej wewnętrznej i zewnętrznej miasta, ✓ rozwój różnych form transportu, ✓ realizacja idei miasta piętnastominutowego, uwzględniającego wzmocnienie różnorodnych funkcji na poziomie osiedli, ✓ podnoszenie jakości przestrzeni, ✓ urealnienie idei smart city 3.0, czyli połączenia technologii usprawniającej funkcjonowanie miasta z jego zarządzaniem i włączeniem społecznym w procesy planowania i rozwoju oraz rozwoju e-usług, ✓ poprawy dostępności cyfrowej miasta i bezpieczeństwa z tym związanego,
Olsztyn proaktywny	<i>Olsztyn metropolitalny</i>	✓ rozwój funkcji metropolitalnych Olsztyna, budowanych w relacjach międzynarodowych, ✓ podniesienia rangi Olsztyna w układzie regionalnym, krajowym i międzynarodowym, ✓ tworzenie przestrzeni przyjaznej obcokrajowcom, ✓ wzmacnianie stołeczności Olsztyna – miasta wojewódzkiego,

	<i>Olsztyn zaangażowany</i>	✓ rozwój partycypacji społecznej i idei budżetu obywatelskiego w kierunku budżetów tematycznych, ✓ aktywizacja i włączanie młodzieży w działania przygotowujących rozwiązania w ramach polityki lokalnej, ✓ rozwój, wspieranie aktywności mieszkańców na poziomie osiedli, ✓ rozwój organizacji pozarządowych, ✓ wzmacnianie kapitału społecznego i aktywności społecznej,
	<i>Olsztyn przedsiębiorczy</i>	✓ wspieranie rozwoju przemysłu 4.0 przez firmy zlokalizowane i zachęcanie do lokalizacji w Olsztynie, ✓ wzmocnienie roli Olsztyńskiego Parku Naukowo-Technologicznego jako czynnika rozwoju miasta, ✓ wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, ✓ rozwój oferty inwestycyjnej miasta, ✓ wspieranie rozwoju innowacyjności olsztyńskich przedsiębiorstw,
	<i>Olsztyn witalny</i>	✓ wsparcie rozwoju sportu amatorskiego i kształcenia młodych sportowców, ✓ podnoszenie atrakcyjności bazy sportowo-rekreacyjnej, ✓ tworzenie atrakcyjnej oferty rekreacyjnej i rozwoju turystyki sportowej, ✓ podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie aktywności fizycznej, ✓ szeroko pojęte zdrowie mieszkańców, traktowane spójnie z profilaktyką zdrowotną i zdrowym stylem życia.

W czasie dalszego omawiania zawartości merytorycznej *Strategii*, ekspert zwrócił zebranym uwagę na model struktury funkcjonalno-przestrzennej Olsztyna, który jako nowy element (wymagany ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju) pojawił się w dokumencie prezentowanym na spotkaniu. Model obrazuje spodziewane i planowane procesy rozwoju i ich wpływ na kształtowanie się struktur przestrzennych miasta. W modelu przedstawiamy główne struktury przestrzenne Olsztyna (pasma miejskie, strefy funkcjonalno-przestrzenne), a także jak planowane do realizacji działania będą oddziaływać na przestrzeń miejską.

Ponadto ekspert – odwołując się do dokumentów strategicznych wyższego rzędu: krajowego tj. *Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*; regionalnego – tj. *Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa*; ponadlokalnego – tj. *Strategia MOF Olsztyna 2030+ - Nowe Wyzwania* - podkreślił, że Olsztyn stanowi część obszarów strategicznej interwencji. Zauważył, że chcąc wykorzystać wszystkie zasoby zewnętrzne i możliwości zewnętrzne, podejmując działania na rzecz rozwoju Miasta należy pamiętać, że Olsztyn leży w Polsce Wschodniej, należy również do Tygrysa warmińsko-mazurskiego a także MOF Olsztyna (obszary interwencji wyznaczone do wsparcia przez samorząd województwa warmińsko-mazurskiego). Profesor Dziemianowicz krótko omówił OSI wyznaczone w *Strategii MOF Olsztyna*, tj.:

- ✓ OSI Infrastrukturalny pierścień – służące zrównoważonemu rozwojowi obszaru wokół obwodnicy,
- ✓ OSI Pasy zieleni (Zielony pierścień) – służące zachowaniu powiązań przyrodniczych i ochronie walorów krajobrazowych,
- ✓ OSI Jeziora – służące ochronie linii brzegowej jezior,
- ✓ OSI Przestrzeń mobilności – służące możliwości zapewnienia zrównoważonego transportu m.in. obszary w bliskiej odległości od tras komunikacji zbiorowej, ścieżek rowerowych.

Poza wyżej wymienionymi, istotnym dla Olsztyna obszarem strategicznej interwencji na poziomie lokalnym jest obszar rewitalizacji, który został wskazany w trwających pracach nad nowym Miejskim programem rewitalizacji Olsztyna. Program ten traktowany jest jako jeden z dokumentów wdrożeniowych *Strategię Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+*.

W dalszej części spotkania, ekspert przedstawił zebrany zasady realizacji Strategii, które będą przyświecać na każdym kroku jej wdrażania, są to:

- ✓ Zasada równości szans kobiet i mężczyzn,
- ✓ Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,
- ✓ Zasada zrównoważonego rozwoju,
- ✓ Zasada „nie czyn poważnych szkód”,
- ✓ Zasada partnerstwa,
- ✓ Zasada włączania młodych w procesy rozwojowe,
- ✓ Zasada wypracowywania standardów w projektowaniu i działaniach przestrzennych,
- ✓ Zasada uniwersalizmu w projektowaniu i podejściu do działań społeczno-gospodarczych,
- ✓ Zasada aktywizacji na poziomie osiedli,
- ✓ Zasada ciągłości interwencji.

Przechodząc do omawiania ram finansowych, profesor Dziemianowicz wyjaśnił, iż w projekcie *Strategii* nie przedstawiono budżetu na realizację poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych. Wskazując na trudności zewnętrzne (m.in. kryzys ekonomiczny wywołany wojną w Ukrainie; zmiany przepisów prawa w zakresie finansów publicznych i in.), zwrócił uwagę, że istotnym było pokazanie potencjalnych źródeł finansowania tj.:

- ✓ publiczne środki zagraniczne (należy przyjąć, że zostaną uruchomione zarówno środki z Krajowego Planu Odbudowy, jak i Umowy Partnerstwa – istotne będą w szczególności budżety asygnowane na ZIT-y, czyli zintegrowane inwestycje terytorialne),
- ✓ publiczne środki krajowe,
- ✓ budżet samorządu województwa warmińsko-mazurskiego,
- ✓ środki prywatne.

Ekspert zwrócił uwagę na zmiany, jakie nastąpią w zakresie monitoringu i ewaluacji *Strategii Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+* (w porównaniu do systemu monitorowania przyjętego dla *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2020*). Monitoring celów strategicznych będzie realizowany w oparciu o 17 wskaźników. Źródłami danych wykorzystywanymi w monitoringu będą:

- ✓ statystyka publiczna – dla każdego celu strategicznego przypisano wskaźniki pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS,

a także (wskazane jako novum)

- ✓ barometr społeczny – dane pochodzące z własnego badania społecznego, zawierającego wskaźniki tożsame ze wskaźnikami zapisanymi w *Strategii Warmińsko-Mazurskie 2030*, a także zaproponowane dodatkowo dla poszczególnych celów strategicznych. Zwrócimy się do mieszkańców o wyrażenie opinii, co sądzą o zmianach i bieżącej sytuacji w mieście. Istotne dla nas będzie pozyskanie informacji zwrotnej od mieszkańców, jaki jest odbiór działań wdrażanych w ramach Strategii. Profesor Dziemianowicz wskazał przykładowe wskaźniki, jakie będą monitorowane:

% mieszkańców...

- twierdzących, że w ich otoczeniu osoby w jakikolwiek sposób wykluczone otrzymują rzeczywiste wsparcie ze strony władz lokalnych
- korzystających z lokalnej infrastruktury aktywizacji społecznej
- utożsamiających się z m. Olsztyn
- wysoko oceniających stan środowiska przyrodniczego w ich otoczeniu
- pozytywnie oceniających ofertę kulturalną miasta
- oceniających wysoko poziom dostępności komunikacyjnej miejsc istotnych dla funkcjonowania ich i członków ich rodzin
- twierdzących, że w ostatnim czasie poprawili swoje kompetencje zawodowe

- pozytywnie oceniających ofertę sportowo-rekreacyjną miasta
- dostrzegających poprawę pozycji miasta na arenie krajowej i międzynarodowej
- deklarujących działania we współpracy z innymi osobami na rzecz społeczności lokalnych

Podsumowując wystąpienie prezentujące konsultowaną *Strategię*, profesor Dziemianowicz podkreślił, że projekt *Strategii Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+* jest spójny z dokumentami wyższego rzędu (SOR, KSRR, Warmińsko-Mazurskie, Strategią MOF Olsztyna 2030+ - Nowe Wyzwania). W projekcie omawianego dokumentu szczegółowo przedstawiono analizę spójności z ww. dokumentami strategicznymi.

Pani Prezydent E.M.Kaliszuk zachęciła zebranych do dzielenia się uwagami dotyczącymi projektu *Strategii*.

UWAGI WNIESIONE W CZASIE SPOTKANIA	USTOSUNKOWANIE
Pan M.A. poprosił o wskazanie wyjątkowości Olsztyna w perspektywie opracowywanej <i>Strategii Rozwoju Miasta Olsztyna 2030+</i>, co wyróżnia miasto Olsztyn na tle wszystkich innych miast opracowujących obecnie dokumenty strategiczne? Czy wyróżniamy się naszymi oczekiwaniami, naszymi planami? Co jest dla Olsztyna takiego oryginalnego, w zamierzeniach zaplanowanych dla nas najbliższe 7 lat? Jednocześnie podniósł, że Strategia jako dokument odpowiada chyba każdemu, kto wniósł uwagi w czasie trwania debat strategicznych.	Prof. Dziemianowicz: nie ma drugiego takiego miasta w Polsce, które ma tyle jezior w granicach administracyjnych Miasta. Ponadto, Olsztyn jest pozytywnym przykładem miasta (wyróżniającym je spośród innych miast), w którym w spotkaniach i debatach strategicznych brała udział tak duża liczba radnych oraz olsztyniaków, którzy bardzo zaangażowali się w prace nad dokumentem. Elementami wyróżniającymi są także podnoszone w trakcie debat: - chęć zaakcentowania potrzeb na poziomie osiedli, - rola młodych (o których, a także z którymi rozmawialiśmy w czasie debat strategicznych w roku 2021), w wyniku czego w dokumencie dużo odnosimy się do kwestii ważnych dla młodych obywateli, - przekierowanie myślenia o rozwoju miasta z „infrastruktury” na „obywatela” - na myślenie o tym, jaka jest jego jakość życia w mieście (obywatel w centrum). Pani Prezydent E.M.Kaliszuk dodała, że w trakcie prac nad konsultowanym obecnie projektem <i>Strategii</i>, uznano (tak członkowie Zespołu Koordynującego ds. opracowania <i>Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+</i>, jak i mieszkańcy biorący udział w debatach), że ważny dla rozwoju Miasta jest Człowiek. Takie nastawienie na „człowieka w centrum” jest zgodne z przeprowadzoną ewaluacją <i>Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2020</i>. Pani Prezydent zwracając uwagę na przyjęty w <i>Strategii</i> model trzech zasadniczych kierunków działań poszczególnych celów operacyjnych (obywatel, organizacja, przestrzeń) podkreśliła potencjał organizacji aktywnie działających na terenie Olsztyna, który nie został jeszcze optymalnie wykorzystany, na możliwości nawiązywania współpracy między organizacjami i siły, jaką one mają w sobie i mogą dać Miastu oraz jego Obywatelom. Działania na rzecz kapitału

	ludzkiego i budowania więzi wspólnoty będzie wyzwaniem na najbliższe lata. Podkreślając, że projekt <i>Strategii</i> jest dokumentem o dużym stopniu ogólności, Pani Prezydent zwróciła uwagę, że istotne będą programy wdrożeniowe <i>Strategii</i>, które będą opracowywane po przyjęciu konsultowanego obecnie dokumentu. W nim znajdują się już konkretne zadania w prowadzeniu miasta, jego rozwoju. Człowiek, organizacje, to jest to, co świadczy, że ta <i>Strategia</i> jest wyjątkowa, bo dotychczas takiej nie było. Chcemy zbudować i rozwijać nasze Miasto jako wyjątkowe.
Pan T.G.: Brak wyraźnego nastawienia na zwiększenie potencjału gospodarczego Miasta. Ambitne cele wpisane w <i>Strategię</i>, które chcemy zrealizować, wymagają zasobów finansowych. Niewiele w <i>Strategii</i> jest spraw dotyczących gospodarki. Musimy zadbać o większą liczbę obywateli naszego Miasta, większą liczbę przedsiębiorstw działających na terenie Miasta i atrakcyjniejsze miejsca pracy w Mieście. W dokumencie za mało skupiono się na zachętach: w rozwijaniu przedsiębiorczości, zatrzymaniu i zamieszkaniu ludzi w Olsztynie. Jeśli nic nie zmienimy i nie zachęcimy młodych ludzi do pozostania w Olsztynie - tworząc dobre warunki pracy i satysfakcjonującego życia - skorzystają na tym większe ośrodki (Warszawa, Wrocław, Gdańsk). Strategia to program marzeń. Musimy zadbać o zabezpieczenie środków na realizację celów – nie tylko środków zewnętrznych (subwencji, dotacji, programów), ale należy zwiększyć udział wydatków bieżących gminy Olsztyn, pochodzących z wpływów do budżetu Miasta. W opinii Pana T.G. to, jak chcemy zwiększyć potencjał gospodarczy i zasobność finansową miasta, musi być jednym z elementów kluczowych, niezbędnych do realizacji szczytnych celów.	Profesor Dziemianowicz przyznał, że problem odpływu kapitału (inwestorów, ludzi) jest istotny i w kontekście finansowania realizacji przyjętych celów jest wyzwaniem. Wyjaśnił, że w <i>Strategii</i> nie postawiono przedsiębiorczości w centrum, stanowi ona jeden z dwunastu celów operacyjnych (pn. „Olsztyn przedsiębiorczy”). Jednakże jest ona bardzo ważną kwestią. Profesor podkreślił, że władzom Miasta zależy na tym, by przedsiębiorcy rejestrowali swoją działalność w Olsztynie. Dostrzegany jest potencjał: w Olsztyńskim Parku Naukowo-Technologicznym, w start-up’ach, w innowacyjnych firmach rejestrujących swoją działalność w Olsztynie. Przyjęto, że szczegółowe rozwiązania i działania planowane do realizacji w zakresie przedsiębiorczości zostaną ujęte w programie wdrożeniowym, który zostanie wypracowany wspólnie z wymagającym środowiskiem biznesowym i okołobiznesowym. Podkreślił, że w <i>Strategii</i> stworzono ramy, zaś na etapie rozmów i opracowywania programu wdrożeniowego w zakresie przedsiębiorczości należy szukać odpowiedzi, takich jak np. w jaki sposób przyciągnąć do Olsztyna inwestorów, w jaki sposób zapewnić atrakcyjne warunki prowadzenia biznesu itd. Profesor Dziemianowicz zwrócił uwagę, że istotnym jest to, na ile przedsiębiorcy z Olsztyna są przygotowani i chcą realizować inwestycje innowacyjne, przedsięwzięcia wpisujące się w inteligentne specjalizacje województwa warmińsko-mazurskiego. Profesor Dziemianowicz zaproponował Panu T.G., by zgłosił pomysł, wskazał konkretny zapis wzmacniający w <i>Strategii</i> obszar przedsiębiorczości (np. na formularzu konsultacyjnym). Ponadto zauważył, że program wdrożeniowy do celu operacyjnego „Olsztyn przedsiębiorczy” mógłby zostać przygotowany jako jeden z pierwszych.

	Profesor podkreślił, że dokument ten winien być przygotowany we współpracy z przedsiębiorcami, z interesariuszami. W dalszej części wypowiedzi Prezydent E.M.Kaliszuk zwróciła uwagę, że 26 maja br. planowane jest spotkanie ze środowiskiem przedsiębiorców, z którym wiążemy wiele nadziei na ciekawe pomysły i uwagi do <i>Strategii</i>.
Przedstawiciel Rady Osiedla Śródmieście: W Strategii aktywizacja i partycypacja mieszkańców w życie Olsztyna jest zaakcentowana. Poprosił o wyjaśnienie, jak się to ma do dwóch elementów aktywizacyjnych, które „są na rozdrożu” – to jest: zawieszenia realizacji OBO oraz coraz mniejszych środków finansowych przeznaczanych na działalność rad osiedli. Czy w Strategii zawarto wskazanie, jak poprawić sytuację w obszarze partycypacji i aktywizacji?	Pani Prezydent E.M.Kaliszuk wyjaśniła zebranym, że zapisy dotyczące przedsiębiorczości, a także partycypacji i aktywizacji mieszkańców ujęto w Strategii. Szczegółowo obszary te będą one omawiane na branżowych spotkaniach konsultacyjnych (ze środowiskiem biznesowym; z członkami rad osiedli). Pani Prezydent podkreśliła, że zawieszenie OBO nastąpiło z przyczyn zewnętrznych. W roku bieżącym kończymy przedsięwzięcia już rozpoczęte, przesuwamy zaś w czasie te, których realizacja jeszcze nie rozpoczęła się. Odnosząc się do finansowania rad osiedli, Pani Prezydent wyjaśniła, że kwestie te będą omawiane na spotkaniu konsultacyjnym Strategii, dotyczącym rad osiedli. Pani Prezydent zwróciła uwagę, że sytuacja, w jakiej obecnie funkcjonujemy (kryzys gospodarczy, wojna w Ukrainie), jest wyjątkowa i nie można jej było przewidzieć. Strategia jest dokumentem, w którym zapisujemy w sposób ogólny planowane kierunki działań i rozwoju miasta, programujemy Miasto takim, jakim chcielibyśmy je widzieć w przyszłości. Szczegółowe rozwiązania i działania służące realizacji przyjętych w Strategii celów, a także niezbędnych środków na finansowanie zaplanowanych działań będą omawiane w najbliższej przyszłości, w trakcie opracowywania programów wdrożeniowych. Pani Prezydent poinformowała zebranych o kontaktach nawiązanych z przedstawicielami miasta stołecznego Warszawa, którzy opracowywali programy wdrożeniowe do <i>Strategii #Warszawa 2030</i>, o spotkaniu, celem którego będzie pozyskanie informacji o procesie tworzenia, funkcjonowania i budżetowania takich programów, skorzystanie z dobrych praktyk i doświadczeń, którym mogłyby być przeniesione na potrzeby <i>Strategii Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+</i>. Profesor Dziemianowicz zwrócił uwagę zebranym, że opracowywanie strategii rozwoju gminy w obecnym systemie prawnym nie jest obowiązkowe. A jeśli jest opracowana i przyjęta przez radnych rady miasta, to

	obywatele Miasta mają prawo do sprawdzania, jak jest realizowana. Za 2-3 lata będzie czas na dokonanie przeglądu zadań planowanych do wykonania i jeśli coś nie będzie wychodzić, to będzie dobry moment na zadawanie pytań np. poprzez radnych, o to dlaczego coś nie zostało zrealizowane. Strategia Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+ powinna służyć opracowaniu programów wdrożeniowych, jak również ułatwiać wspólne dyskusje o kolejnych działaniach na rzecz miasta. Odnosząc się do kwestii OBO, prof. Dziemianowicz wyraził przypuszczenie, że zawieszenie jego realizacji jest chwilowe.
Pani B.Sz.-B. (Przewodnicząca Rady Olsztyńskich Seniorów) zwróciła się z pytaniem, czy w Strategii pomyśleliście Państwo o środowisku senioralnym Olsztyna? – jest to grupa licząca około 47 tysięcy osób w wieku 60+. Olsztyńskie społeczeństwo „starzeje się”. Pani B.Sz.-B. zwróciła uwagę na znikomą liczbę uczestników rozmów o ważnych sprawach dla naszego Miasta – o jego rozwoju. Podkreśliła, że ważnym jest, by przestać narzekać, krytykować, dostrzegać niedociągnięcia. Potrzebne są wspólne, konstruktywne rozmowy, szukanie pomysłów, osobiste zaangażowanie każdego z olsztynian w życie Miasta i działanie na rzecz jego dobra, wzajemna inspiracja, przyjaźń. Pani B.Sz.-B. podkreśliła, że małe rzeczy tworzą duże. Dzieląc się swoimi doświadczeniami i opiniami osób odwiedzających Olsztyn, Pani B.Sz.-B. podkreśliła, że Olsztyn jest miastem przyjaznym, dobrze dostrzegalnym i rozpoznawalnym poza jego granicami. Podsumowując swoją wypowiedź, Pani B.Sz.-B. wyraziła - w imieniu wielu przedstawicieli seniorów i środowisk senioralnych – nadzieję, że powstanie miejsce przyjazne seniorom, organizacji wspólnych spotkań i działań na rzecz seniorów. Pani B.Sz.-B. wyraziła ponadto potrzebę zabezpieczenia opieki kadry medycznej (lekarzy specjalistów, w tym m.in. geriatrów, kardiologów i in.) oraz sprawowania opieki nad osobami starszymi. Zwróciła uwagę na pilną potrzebę kształcenia zawodowego, w zawodach wspierających i podnoszących komfort życia codziennego osób starszych.	Pani Prezydent E.M.Kaliszuk potwierdziła, że wszystkie aspekty poruszone przez Przewodniczącą ROS zostały ujęte w konsultowanym projekcie Strategii. Podkreśliła także, że kwestie społeczne, zdrowotne, potrzeby osób starszych, a także wyzwanie jakim jest rosnąca liczba obywateli w wieku dojrzałym, przewijało się w trakcie wielu debat strategicznych, w tym także rozmów z młodzieżą. Pani Prezydent wyraziła także przypuszczenie, że sprawy poruszone przez Panią Przewodniczącą ROS zostały w sposób optymalny zaakcentowane w konsultowanym projekcie <i>Strategii</i>. Profesor Dziemianowicz zwrócił uwagę, że sprawy seniorów są obszarem zainteresowania ośmiu spośród dwunastu celów operacyjnych, które wymienił wcześniej. Poinformował także, że kierunki działań odnoszące się do spraw ważnych dla seniorów będą szczegółowo omawiane na kolejnym spotkaniu 27.05.2022 r.
Pani A.G. (Rektor Olsztyńskiej Szkoły Wyższej, OSW) zwróciła uwagę, że szkolnictwo wyższe w	Profesor Dziemianowicz zwrócił uwagę, że wypowiedzi Pani A.G. idealnie odzwierciedlają

Olsztynie to Uniwersytet Warmińsko-Mazurski oraz Olsztyńska Szkoła Wyższa (obecnie największa niepubliczna szkoła wyższa w Olsztynie i regionie – po połączeniu z Wyższą Szkołą Informatyki i Ekonomii Towarzystwa Wiedzy Powszechnej). OSW jako uczelnia niepubliczna szkoli jedynie w profilu praktycznym. Pani Rektor zapewniła o możliwości szybkiego dostosowania kształcenia w zawodach kluczowych dla rozwoju miasta, regionu. Zwróciła uwagę na konieczność podjęcia ścisłej współpracy na linii uczelnia-szkoły średnie-biznes, administracja-uczelnia-biznes; uczelnia-uczelnia oraz na potrzebę przygotowania oferty edukacji ponadpodstawowej uzupełniającej się wzajemnie, bez powielania kierunków kształcenia przez szkoły funkcjonujące na rynku olsztyńskim (współpraca vs. konkurencja), wypracowania specjalizacji uczelni działających na terenie Olsztyna. Podjęcie współpracy i wspólne rozmowy pozwolą na przygotowanie oferty edukacyjnej dostosowanej do potrzeb rynku pracy. Pani Rektor podkreśliła, iż istotne jest, by wszyscy włączyli się w życie miasta, współpracę na rzecz poprawy warunków życia w mieście. W wyniku wspólnych rozmów i współpracy, możliwe będzie wypracowanie rozwiązań motywujących młodzież z regionu. Rozmawiajmy, współpracujmy. Ważnym jest podjęcie działań zmierzających do przyciągnięcia młodych ludzi z regionu poprzez stworzenie dla nich dogodnych warunków podjęcia nauki, pracy, rozpoczęcia swojego pierwszego biznesu w Olsztynie, a później pozostania w nim na stałe.	założenia, jakie stały u podstaw prac nad dokumentem Strategii. Współpraca i sieciowanie na każdym poziomie (w tym m.in. szkoły, uczelnie, biznes i in.) pozwolą wypracować przewagi konkurencyjne miasta. To jakie będzie miasto, zależy od nas i wypracowanych przez nas relacji wewnątrz miasta. Profesor wyraził opinię, że uczelnie będą wtedy silne, o ile podejmą współpracę, pokazując otoczeniu regionalnemu, że w wyniku działań podjętych wspólnie z przedsiębiorcami kształcić się i zdobywać interesujący zawód można także w Olsztynie (nie tylko w Gdańsku, Warszawie). Podkreślił także, że w <i>Strategii</i> zwracamy uwagę na wspólne rozmowy, nawiązywanie wspólnych relacji.
Pan M.A. (mieszkaniec, społecznik): odnosząc się do wcześniejszych wypowiedzi profesora Dziemianowicza, podniósł, że Pan profesor wskazuje, że <i>Strategia</i> jest opracowywana na dużym poziomie ogólności. Pan M.A. wyrażając wątpliwości dotyczące procesu opracowywania dokumentów wykonawczych (programów wdrożeniowych), poprosił o wskazanie, jak będą procedowane, czy będą w takim samym stopniu uspołecznione, jak <i>Strategia</i>; o ilu programach mówimy, jakie będą koalicje pomiędzy wydziałami, którzy dyrektorzy UMO będą musieli współpracować. Zwrócił uwagę, że zaangażowanie trzeba stale wspierać, wyciągać ludzi do aktywności. Pan M.A. zadeklarował udział w dalszych pracach nad dokumentami wdrożeniowymi, które w jego opinii będą kluczowym etapem. Zwrócił uwagę	Profesor Dziemianowicz przyznał, że konsultowana <i>Strategia</i> jest wyjątkowa, odważna i wymagająca, ponieważ zakłada opracowanie programów wdrożeniowych. Wyraził opinię, że <i>Strategia</i> będzie uszczegóławiana w podnoszonym przez Pana M.A. oraz Panią M.N. po zapoznaniu się z modelem wdrożonym przez władze m.st. Warszawa. Wskazał na przykładzie Warszawy, że każdy cel operacyjny ma co najmniej 1 program wdrożeniowy. Kluczowy dyrektor, współpracując z innymi komórkami organizacyjnymi miał 12 miesięcy na przygotowanie programów wdrożeniowych. W drodze zarządzenia w jasny sposób wskazano, czym programy wdrożeniowe mają być, jak mają wyglądać, z kim należy rozmawiać (uspołecznienie procesu tworzenia dokumentów), Profesor Dziemianowicz zapewnił, iż po podjęciu

organizatorom, że bardzo ważna jest otwartość i uspołecznienie przyszłego procesu opracowania programów wdrożeniowych.	
Pani M.N., Biuro Dzielnicy Zatorze: nawiązując do wypowiedzi Pana M.A. poprosiła o przedstawienie harmonogramu prac dotyczących przygotowania programów wdrożeniowych, Zwróciła uwagę, że już na etapie przyjęcia <i>Strategii Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+</i> powinniśmy posiadać wiedzę, kiedy poszczególne programy zostaną wdrożone i na jakich zasadach, na jakim poziomie ogólności, bądź szczegółowości będą opracowywane, jakie wskaźniki będą monitorowane, jakie będą źródła finansowania przyjętych do realizacji działań? W opinii Pani M.N. programy wdrożeniowe dla obszarów wymagających najpilniejszej uwagi i zapalnych, powinny powstać do końca przyszłego roku (2023).	decyzji o kierunku dalszych działań dot. Programów wdrożeniowych, nic nie stoi na przeszkodzie, by do <i>Strategii</i> wpisać jeden z elementów wdrażania dokumentów wykonawczych, o których wniósł Pan M.A. oraz Pani M.N. W dalszej części wypowiedzi profesor Dziemianowicz - odnosząc się do kwestii włączenia interesariuszy, w tym m.in. organizacji w tworzenie programów wdrożeniowych - podkreślił, że z optymizmem patrzy na zaangażowanie obywateli Olsztyna. Miasto musi być otwarte, przygotowane do rozmów i propozycji, które będą przez mieszkańców wnoszone w czasie prac nad programami.
Pani M.K., Radna Osiedla Śródmieście wyrażając opinię, że zapisy <i>Strategii</i> są ogólne, potwierdziła, że <i>Strategia</i> daje możliwość wprowadzenia różnych aspektów – i tych ludzkich i tych związanych z przedsiębiorczością. Wyraziła zainteresowanie dalszymi rozmowami o mieście i udziałem w pracach uszczegółowiających zapisy <i>Strategii</i>. Poddała pod rozwagę przygotowania wspólnych spotkań np. seniorzy + młodszy obywatele, młodzież; przedsiębiorcy ze śródmieścia + mieszkańcy śródmieścia – co pozwoli na konfrontację potrzeb różnych grup i pogodzenie czasem odmiennych interesów tych grup społecznych, bądź wsparcie wspólnych inicjatyw. Takie podejście pozwoli wypracować optymalną strategię działania.	
Pani B.N.-L., Uniwersytet Trzeciego Wieku: Zwróciła uwagę, że <i>Strategia</i> została już opracowana, trwają konsultacje nad dokumentem już gotowym, do którego nie można nic wprowadzić. Pani B.N.-L. podkreśliła, że na terenie Olsztyna prężnie działają cztery uniwersytety trzeciego wieku (UTW). Zapytała dlaczego wcześniej nikt nie zapraszał UTW, dlaczego do UTW nie przyszedł?	Pani Prezydent E.M.Kaliszuk zwróciła uwagę, że udział w spotkaniach organizowanych w ramach pierwszego etapu prac nad projektem <i>Strategii</i> (w roku 2021) nie był ograniczony, mogli w nich wziąć udział wszyscy zainteresowani. Odbyło się dziesięć debat tematycznych, do udziału w których zapraszaliśmy m.in. poprzez publikację ogłoszeń, emisję spotów. Pani Prezydent zapewniła, że Miasto jest otwarte na rozmowy i zaprosiła do kontaktu z przedstawicielami Urzędu Miasta. Profesor Dziemianowicz zwrócił uwagę, że celem obecnie trwających konsultacji jest zebranie uwag. Zapewnił, że to dobry czas na wnoszenie zmian do <i>Strategii</i>. Podkreślił, że z przebiegu konsultacji zostanie sporządzony raport, w którym do każdej wniesionej uwagi ustosunkujemy się.

--	--

Z uwagi na brak osób zgłaszających się do wypowiedzi, w czasie dalszego trwania spotkania Pani Justyna Sarna-Pezowicz (Dyrektor Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich UMO) przedstawiła zebranym harmonogram spotkań konsultacyjnych planowanych w ramach II etapu konsultacji społecznych (harmonogram poniżej).

Spotkanie II - 19 maja 2022 r. ze środowiskiem seniorów odbędzie się w sali 219 olsztyńskiego Ratusza o godz. 12.00.

Spotkanie III - 19 maja 2022 r. z przedstawicielami organizacji pozarządowych odbędzie się w sali 219 olsztyńskiego Ratusza o godz. 17.00.

Spotkanie IV - 26 maja 2022 r. z przedstawicielami środowisk biznesowych - w formie on-line - godz. 17.00

Spotkanie V - 27 maja 2022 r. z olsztyńską młodzieżą - w formie on-line - godz. 17.00

Spotkanie VI - 09 czerwca 2022 r. ze środowiskiem naukowym - w formie on-line - godz. 17.00.

Spotkanie VII - 10 czerwca 2022 r. z przedstawicielami olsztyńskich rad osiedlowych odbędzie się w Tartaku Raphaelsohnów (Park Centralny) o godz. 17.00.

Spotkanie VIII - 22 czerwca 2022 r. podsumowujące prace nad dokumentem odbędzie się w Zajeźdni Trolejbusowej (Park Centralny) o godz. 17.00.

Ponadto Pani Dyrektor poinformowała zebranych o terminach oraz formie wnoszenia uwag do projektu *Strategii*, zwracając uwagę, że projekt dokumentu jest dostępny w terminie **od 04.05.2022 r. do 22.06.2022 r.** w formie :

- elektronicznej: na stronie www.konsultacje.olsztyn.eu,
- papierowej: w siedzibie Urzędu Miasta Olsztyna, pl. Jana Pawła II, 10-101 Olsztyn, Wydział Strategii i Funduszy Europejskich, II piętro, pok. 211, w godzinach 8.00-15.00 - od poniedziałku do piątku.

Uwagi do projektu dokumentu można zgłaszać do dnia 22 czerwca 2022 r., tak do protokołu (w czasie spotkań konsultacyjnych), jak i przekazując formularz konsultacyjny w niżej podany sposób:

1. w wersji elektronicznej - na adres: strategia2030@olsztyn.eu,
2. lub w wersji papierowej:
 - drogą korespondencyjną - na adres: Wydział Strategii i Funduszy Europejskich, Urząd Miasta Olsztyna, Pl. Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn,
 - osobiście - w kancelarii ogólnej Urzędu Miasta Olsztyna: Pl. Jana Pawła II 1, pok. 20 w godzinach 8.00-16.00 - w poniedziałki oraz w godzinach 7.30-15.30 - od wtorku do piątku.

Na zakończenie spotkania Pani Prezydent E.M.Kaliszuk zapewniła wszystkich, że istnieje możliwość organizacji spotkań konsultacyjnych, o ile zgłoszona zostanie taka potrzeba. Dziękując za udział w spotkaniu, Pani Prezydent zaprosiła uczestników spotkania otwierającego do udziału w kolejnych, branżowych spotkaniach konsultacyjnych.

ZASTĘPCA PREZYDENTA

Ewa Monika Kaliszuk

Kolejne spotkanie zaplanowano na 18 maja 2022 r., godz. 12.00, sala nr 219 olsztyńskiego Ratusza.

Spotkanie poświęcone będzie sprawom dotyczącym seniorów.

Protokół sporządzono: 03 czerwca 2022 r.